

2 ను బడి వేళలో తప్ప.. ఇంట్లో లేనంటే, చెట్టు మీద ఉన్నానన్నమాటే. ఆ చెట్టు నన్ను అనేక రకాలుగా ఆడుకునేవి. స్కూల్ నుంచి ఇంటికి రాగానే బ్యాగ్ ఇంట్లో వేసి.. గబగబా జామ చెట్టు ఎక్కేదాన్ని. గుత్తులు గుత్తులుగా కాయలుండేవి. ఏది తెంపాలో తెలిసేది కాదు. చిలకలు కొట్టిన కాయలు వదిలేసి.. దోరమగ్గిన కాయలు తెంపుకొని తినేదాన్ని. కిందికి ఎవరోస్తే వాళ్లకు కాయలు తెంపి విసిరేసేదాన్ని. మా ఇంటి పక్క పురోహితుల కుటుంబంలో కాశ్యపుగారు నాకు స్కూల్లో జూనియర్. వయసులో నా కంటే పెద్ద అయినా.. జూనియర్ కనుక 'గారు! మీరు!' అని ఎందుకు అనాలనేది నా వాదన. అమ్మేమో.. వాళ్లు అయ్యవార్లు కనుక వాళ్లింట్లో ఏడాది పిల్లల్లునూ సరో.. 'మీరు' అనాలని ఆర్డర్. ఇతడు తెలివైనవాడే గానీ లెక్కలు, ఇంగ్లీష్.. రెండు సబ్జెక్టుల్లో డౌట్లుంటే నా దగ్గరికి పరిగెత్తుకొని వచ్చేవాడు. నేను బేతాళ్ళుడిలా (బేతాళ్ళురాలిగా అనాలేమో!) చెట్టు మీద ఉన్నది గమనించి.. కిందినుంచి నోట్‌బుక్ పెన్నుతో సహా సిద్ధంగా ఉండి, లెక్క చెప్పమని అరిచేవాడు. అతిథి మర్యాదలు చూడాలిగా ముందు! అందుకే, నేను ఓ జామకాయ విసిరి.. అది తింటూ లెక్క చదవమని పైనుంచి స్టైప్ బై స్టైప్ ఆసర్స్ చెప్పే

ట్రెక్కింగులూ, మౌంటినిరింగులూ అనేవి ఉంటాయని కూడా తెలియని బాల్యంలో.. చెట్లూ గుట్టలూ ఎక్కడం నాకు చాలా ఇష్టంగా ఉండేది. మా ఇంటి వెనుక పెద్ద పెరడూ, అందులో రకరకాల చెట్లూ ఉండేవి. వాటిలో జామచెట్టు నాకు అత్యంత ప్రിയమైనవి. ఏదాది పాదవునా కాయలు కాసేవి.

దాన్ని. అతను రాసుకొని వెళ్లేవాడు. ఇంగ్లీష్ గ్రామర్ కు అయితే.. నాతో గోళీలాడాకే చెబుతాననీ, చిద్రగోనీ ఆడితేనే ఎక్స్‌ప్లెయిన్ చేస్తాననీ సతాయించేదాన్ని. "ప్లీజుండీ.. ప్లీజుండీ!" అనేవాడు పాపం. "అబ్బ! చెప్ప రాదే.. గా పిల్లగాణ్ణి ఎందుకు సతాయిస్తువు?" అని అమ్మో, నాన్నో అతణ్ణి వెనకేసుకొచ్చేవారు. అంతేకాదు.. చిన్నచిన్న ప్రమాదాల నుంచి కూడా ఈ చెట్లే నన్ను కాపాడేవి. నాకు అతి పెద్దకష్టం.. తలంటు పోసుకోవడం! ఆ జుట్టు ఆరాక నూనె రాసి చిక్కలు తీసి దువ్వడం! రీటా యాడ్ మాదిరి చాలా పెద్ద జుట్టు ఉండేది నాకు. నేనొక స్కూల్ మీద కూర్చుంటే.. కింద జీరాడేదన్నమాట. పైగా చాలా ఒత్తుగా ఉండే.. తొందరగా మురికి వదిలేది కాదు. పండుగ రోజుల్లోనో, సెలవునాడో.. నానమ్మ నా తలంటు పోసుకుండు కాయలు కొడుతుండగానే.. నా మనసు ప్రమాదాన్ని శంకించేది. వెంటనే జామ చెట్టుకి కూర్చునేదాన్ని. ఆమె నన్ను పిలిచి పిలిచి.. "ఇగ దిగవే అమ్మా! రావే.. తలకు పొయ్యను తియ్యి!" అని హామీ ఇచ్చేదాకా.. చెట్టు దిగేదాన్ని కాదు. కానీ, ఏదో ఓ రోజు తప్పదుగా! ఎంతగా టవల్ కళ్లకు అడ్డుపె

ట్టుకున్నా.. ఆ భయం లేని కుంకుడు రసం కళ్లలోకి పోయి విపరీతంగా మంటు పెట్టేది. నేను కెవ్వకెప్పు మంటూ ఆమెను తిప్పలు పెడుతూంటే.. విసుగు పుట్టి రెండు దెబ్బలు వేసేది. దాంతో నేను ట్రాజిడీ సన్నివేశంలో మహానటి సావిత్రిలా కన్నీళ్లు కళ్లలోనే ఆపి కిక్కురుమనకుండా భరించేదాన్ని. ఆ తరువాత నానమ్మ కొట్టించిన అమ్మకు కంప్లయింట్ చేసేదాన్ని. "బాగ కొట్టింది. గంత ప్రళయం చేస్తే ఏం జేస్తది? నేనైతే ఇంక రెండు ఏర్దును!" అనేది అమ్మ. దాంతో ఆ ఛానెల్ కోడ్ అయిపోయేది. ఆరిన జుట్టుకు నూనె రాసి అమ్మ దువ్వతుంటే.. ఆ చిక్కలకు ఇంకా నొప్పి పుట్టినా కిమ్మనకుండా భరించేదాన్ని. సినిమాల్లో హీరోయిన్లు.. 'లేవా దేవా.. రావా!' అని పాడుతున్నప్పుడు, అలా జుట్టు విరబోసుకుని ఎందు కుంటారో అర్థం అయ్యేది. ఈ తలకు కొబ్బరినూనెలు రాయడం, చిక్కలు తీసి దువ్వడం, జడలు వేయడం.. ఇదంతా దండగ! దీనికే రెండు గంటలు పట్టేట్టుతే మిగతా పనులు ఎప్పుడు చేసుకుంటారు?!

మరో దరిద్రం ఏమిటంటే.. ఇంత శుభ్రంగా ఉన్నా, ఎవరో పిలిచినట్టు నా తలనిండా పేలు వచ్చి చేరేవి. అదొక బాధ! జుట్టు దువ్వేటప్పుడు అమ్మ ఒక ఇనుప జుగ్గింటి నిండా నిప్పులు తెచ్చి పక్కన పెట్టుకునేది. అమ్మ నా నెత్తి దువ్వతూ.. వచ్చిన పేలన్నిటిని ఆ నిప్పుల్లో వేసేది. అలా ఎన్నో హత్యలు జరిగేవి. ఇక నెలకోసారి మా ఇంట్లో పనిచేసే సంకెండ్ల లచ్చమ్మ వచ్చి.. తన ఆయుధమైన కరిపెనతో జుట్టు కుదుళ్ల నుంచి దువ్వి, చిన్న గుడ్లను చంపేసేది. ఆ బాధకన్నా బోడిగుండు చేయించుకుంటే బాగుండునని అనిపించేది నాకు. అసలు ఇంతింత జుట్టు పెంచుకునే బాధ ఆడవాళ్లకే ఎందుకో!? అనుకునేదాన్ని. ఎవరైనా బట్ట తల వాళ్లు కనిపిస్తే.. 'ఎంత అదృష్టవంతులో!?' అన్నట్టు వాళ్ల వంక చూసేదాన్ని.

ఒకరోజు నానమ్మే.. "ఈ అవస్థ కంటే కొన్నాళ్లు బళ్లె ఏరే కూచోరాదే!" అని చాలా డామేజింగ్ సలహా ఇచ్చింది. ఎవరినుంచి ఈ రహస్య శత్రువులు వస్తున్నాయో ఎలా తెలుసుకోవడం!? అనుమానితులనందర్ని అరెస్ట్ చేసినట్టు.. ఇంకా నయం! నా ఫ్రెండ్లు రాధా, శ్యామలా, రుక్మిణి, రేవతి.. వీళ్లందర్ని వదిలి, వెనుక బెంచీలో అంటువ్యాధి వచ్చినదానిలా వేరే కూచోవాలా? కుదరదు గాక కుదరదు! అనుకున్నాను. అంతకు రెండేళ్ల ముందే నాకు ఓసారి గుండు కొట్టించి, నా జుట్టుతో రెండు పెద్ద సవరాలు చేయించి.. మా అమ్మ ఒకటి, అత్తయ్య ఒకటి తీసుకున్న అనుభవం వారి సొంతం అయింది. మొత్తానికి ఇంటర్ అయి పోయి.. నా జుట్టు నా చేతికి వచ్చి, సగానికి సగం తగ్గిపోయాక గానీ.. ఈ పేలు నన్ను వదలేదు. ఇంతకూ చెట్లతో మొదలై.. ఎటో వెళ్లిపోయాను. ఆ విషయాలు వచ్చేవారం మాట్లాడుకుందాం. పూర్తి చేయాల్సిన పనులు చాలా ఉన్నాయ్. ■

నెల్లుల్ల రమాదేవి రచయిత్రి

